

**Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ
КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ БАС ЖОСПАРЛАРЫ**

**ГЕНЕРАЛЬНЫЕ ПЛАНЫ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ**

**ҚР ҚН 3.01-04-2011
СН РК 3.01-04-2011**

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс,
тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын
басқару комитеті**

**Комитет по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и
управления земельными ресурсами
Министерства национальной экономики Республики Казахстан**

Астана 2015

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӘЗІРЛЕГЕН:	«ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «Монолитстрой-2011» ЖШС
2 ҰСЫНҒАН:	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
3 БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН:	АО «КазНИИСА», ТОО «Монолитстрой-2011»
2 ПРЕДСТАВЛЕН:	Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
3 УТВЕРЖДЕН (Ы) И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:	Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года.

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органының рұқсатысыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ.....	IV
1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 МАҚСАТТАРЫ МЕН ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАРЫ	3
4.1 Нормативтік талаптардың мақсаттары.....	3
4.2 Функционалдық талаптары	4
5 ЖҰМЫС СИПАТТАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.....	5
5.1 Өндірістік аумақтар мен кәсіпорындарды орналастыру	5
5.2 Ауылдық елді мекендердің өндірістік аумақтарының бас жоспарларының схемалары және ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарлары	9
5.3 Қоршаған ортаны қорғау	11
5.4 Инженерлік дайындау мен абаттандыру	13
5.5 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының алаңдарын қорғау	14
5.6 Инженерлік желілерді орналастыру	15
6 ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	15
7 ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІ МЕН ПАЙДАЛАНУ КЕЗІНДЕГІ ҚОЛЖЕТІМДІЛІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	16
7.1 Нормативтік талаптары.....	16
7.2 Ғимараттар мен имараттардың арасындағы кіру жолдары, өту жолдары мен арақашықтықтары	16
7.3 Аумақтың мүгедектер мен халықтың қимылы шектеулі топтары үшін қолжетімділігі.....	17

КІРІСПЕ

Осы құрылыс нормалары құрылыс нормалары «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі» техникалық регламентінің, сонымен қатар Қазақстан Республикасының басқа нормативтік құқықтық актілердің және экономикалық дамыған елдерде қолданылатын шетелдік аналогтарға сәйкес техникалық реттеу саласындағы басқа да нормативтік техникалық құжаттардың талаптарына сай әзірленген.

Осы құрылыс нормалары басты бағыты – өндірісте еңбек қызметі үшін қолайлы және экологиялық қауіпсіз орта жасауда азаматтар мен қоғамның заңмен қорғалатын мүдделерін, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметіндегі мемлекеттік реттеуді дамытуды, жобалық және құрылыс өнімін тұтынушылардың құқығын қорғауды, құрылыстың сенімділігі мен қауіпсіздігін қамтуды, пайдалануға беру кезінде соғылған объектілердің тұрақты функционерлеуін қамтамасыз ету.

Осы құрылыс нормалары:

- ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының схемаларын орналастыру мен сәулет-жоспарлық ұйымдастырудың нормативтік талаптарының мақсаттарын белгілейді;

- ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарларына қойылатын функционалдық талаптарды қалыптастырады.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН****АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ
БАС ЖОСПАРЛАРЫ****ГЕНЕРАЛЬНЫЕ ПЛАНЫ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ**

Енгізілген күні 2015-07-01

1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

Осы құрылыс нормасы жаңа жобаланатын, кеңейтілетін және реконструкцияланатын ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының аумақтарын жоспарлық ұйымдастыру жобаларын (ары қарай – бас жоспарлар) өңдеуге, сонымен қатар «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасының заңының, Қазақстан Республикасының Жер кодексінің талаптарын қамтамасыз ету мақсатында ауылды мекендердің өндірістік аймақтарының аумақтарын жоспарлық ұйымдастыру схемаларын өңдеуге таратылады.

Осы құрылыс нормаларының ережелерін түрлі меншік түрлері мен ұйымдастырушылық-құқықтық нысандарындағы ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарларын өңдеу кезінде сақтау керек.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы құрылыс нормаларын қолдану үшін келесі сілтемелік нормативтік құжаттар керек:

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16-шілдедегі № 242-ІІ «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» заңы.

2007 жылғы 9-қаңтардағы №212-ІІІ «Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі».

2003 жылғы 20-маусымдағы № 442-ІІ «Қазақстан Республикасының Жер кодексі».

2003 жылғы 9-шілдедегі № 481-ІІ «Қазақстан Республикасының Су Кодексі».

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 17-қарашадағы № 1202 қаулысымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 16-қаңтардағы №14 қаулысымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 29-тамыздағы №796 қаулысымен бекітілген «Ғимараттарды, құрылыстарды, үй-жайларды автоматты өрт сөндіру және автоматты өрт сигнализациясымен, хабарлау және өрт кезінде адамдарды эвакуациялауды басқарумен жабдықтауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

ҚР ҚНжЕ 3.01-01-2008* Қала құрылысы. Қала және ауыл мекендерінің жобалануы және құрылысы.

ҚР ҚН 3.01-04-2011

ҚР ҚНжЕ 2.04-01-2010 (2011 бас.) Құрылыс климатологиясы.

ҚР ҚНжЕ 2.03-10-2002* (2006 бас.) Су басқан және судың деңгейі көтерілген аймақтардағы инженерлік қорғау.

ҚР ҚНжЕ 2.03-30-2006 (2008 бас.) Сейсмикалық аудандардағы құрылыс.

ҚР ҚНжЕ 3.05.04-85* «Сумен жабдықтау мен кәріздің сыртқы желілері және имараттары».

ҚР ҚН 3.01-03-2011 Өнеркәсіптік кәсіпорындардың бас жоспарлары.

ҚР ҚН 3.03-01-2013 Автомобиль жолдары.

МҚН 3.02-05-2003 Халықтың қимылы шектеулі топтары үшін ғимараттар мен құрылыстардың қолжетімділігі.

ҚР ЕЖ 3.01-104-2012 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарлары.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2005 жылғы 8-шілдегі № 334 бұйрығымен бекітілген «Өндірістік объектілерді жобалауға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық-эпидемиологиялық ережелері мен нормалары.

ЕСКЕРТПЕ Осы құрылыс нормаларын пайдалану кезінде сілтемелік құжаттардың әрекетін ағынды жыл жағдайы бойынша жасалатын және ай сайын шығарылатын ақпараттық бюллетень-журналға сай келетін ақпараттық «Қазақстан Республикасы аумағында әрекет ететін сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілердің тізбесі», «Қазақстан Республикасының стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттарының көрсеткіші», «Қазақстан Республикасының стандарттау жөніндегі мемлекетаралық нормативтік құжаттарының көрсеткіші» каталогтары бойынша тексеру мақсатқа сай келеді. Егер сілтемелік құжат ауыстырылған (өзгертілген) болса, онда осы нормативтерді пайдалану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтемелік құжат ауыстырылмай алынып тасталған болса, онда оған сілтеме жасалған ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлікте қолданылады.

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы құрылыс нормаларында терминдер тиісті анықтамаларымен қолданылады:

3.1 Нормативтік талаптардың мақсаты: Нормативтік талапты орындаумен неге қол жеткізу керектігінің тұжырымдамасы.

3.2 Функционалдық талап: Нормативтік талаппен белгіленген мақсаттың орындалуын қамтамасыз ету үшін объектінің функционалленуін сапалы дәрежеде сипаттау.

3.3 Вертикаль жоспарлау: Кәсіпорын алаңының жер бедерін жер қазу жұмыстарының ең кіші көлемін жасай отырып және үстінгі қабаттағы сулардың бұруын қамтамасыз ете отырып ұйымдастыру.

3.4 Зооветеринарлық алшақтық: Жануар індеті мен жануарлардың басқа ауруларының таралуына жол бермейтін мал бағушы кәсіпорындармен арасындағы минималды қашықтық.

3.5 Бас жоспар: Жер телімін жоспарлау ұйымының схемасы; елді мекендерде құрылыс қызметін реттеуші, халықтың мекен ету қауіпсіздігі жағдайын айқындайтын, қажетті санитарлық-гигиеналық, экологиялық талаптарды қамтамасыз ететін құрылыс құжатының бір түрі; басты заңды құжат болып табылады және Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес бекітіледі.

3.6 Жаңа құрылыс: Қайта құрылып жатқан кәсіпорынның негізгі, көмекші және қызмет көрсетуге арналған объектілер кешенінің ғимараты, сонымен қатар, жойылған кәсіпорын орнына, әрі қарай қолданысы техникалық, экономикалық немесе экологиялық шарттармен мақсатқа сай деп танылған жаңа алаңдағы құрылыс.

3.7 Қоршаған орта: Ауаны, суды, жерді, табиғи ресурстарды, флораны, фаунаны, адамды және олардың қарым-қатынасын қоса, ұйым қалыптасатын сыртқы орта.

3.8 Құрылыс объектісі: Кәсіпорын аясында құрылыс ұйымдары атқаратын ғимараттар, мекемелер, көліктік және инженерлік байланыстар, өндірістік кешендер мен жұмыстың басқа да түрлері.

3.9 Кәсіпорынды жоспарлау мен құрылысын салу: Аумақты едәуір тиімділікпен қолдануды қамтамасыз ете отырып, технологиялық үрдістерге сәйкес ғимараттар мен мекемелер, бөлек ғимараттар арасында қысқа көліктік қатынас, инженерлік желілерді ақылға сыйымды орналастыру мен аумақты көгалдандыру мен жақсылап жабдықтаудың жоғары деңгейі.

3.10 Кәсіпорын: Негізгі, көмекші және қызмет көрсетуші мақсаттағы объектілер кешені.

3.11 Қолданыстағы кәсіпорындарды реконструкциялау: Негізгі, көмекші және қызмет көрсетуші мақсаттағы сәйкес объектілерді өндірістің техникалық-экономикалық деңгейін арттыру мақсатында қайта құру.

3.12 Рекультивация: Ауыл шаруашылығы кәсіпорнының шаруашылық қызметімен бұзылған аумақты арнайы технологиялар қолдана отырып, топырақты, өсімдікті және жер бедерін қалпына келтіруге бағытталған қалпына келтіру.

3.13 Санитарлық-қорғаныс аумағы: Объектіні штатты тәртіпте қолдану кезінде халық қауіпсіздігі дейгейін қамтамасыз етуші кеңістік пен өсімдік аймағы.

3.14 Мал қорымы: Өлген ауыл шаруашылығы малдары мәйіттерін жерге көмген жер.

3.15 Қолданыстағы кәсіпорындарды техникалық жабдықтау: Алдыңғы қатарлы технологиялар мен техникалар енгізу негізінде кәсіпорындар мен жеке өнеркәсіптердің техникалық-экономикалық деңгейін арттыру бойынша шаралар кешені.

4 МАҚСАТТАРЫ МЕН ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАРЫ

4.1 Нормативтік талаптардың мақсаттары

Нормативтік талаптардың мақсаттарына:

- табиғи экологиялық жүйелердің тұрақты қалыптасуын, табиғи кешендердің, ландшафтардың және ерекше қорғалатын аумақтарды ластанудан және шаруашылық немесе басқа да қызметтің негативті әсерлерінен қорғауды қамтамасыз ету;

- өндірісте еңбек қызметіне қажетті жағдайларды жасау мен кәсіпорындардың құрылысы, пайдалануға беру және жою процестерінде адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуді қоса, өндірістік ортаның жағымсыз әсерлерінен адам өмірі мен денсаулығын сақтау;

- адамдардың өмірі мен денсаулығын сақтау, олардың санитарлық гигиенасын бұзу қаупінің алдын-алу;

- ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының технологиялық процестеріне жауап беруші, сонымен қатар құрылыс ауданының табиғи-климаттық жағдайларының есебімен ғимараттар мен имараттарды оңтайлы орналастыру арқылы аумақты тиімді пайдалану жатады.

4.2 Функционалдық талаптары

Осы құрылыс нормалары қолдану үшін міндетті жалпы функционалдық, жобалауға, құрылыс салуға, реконструкциялауға және жұмыс істеушілердің денсаулығын сақтау мен қоршаған ортаны техногендік ықпалдардың әсерінен қорғауға қажетті еңбек жағдайын қамтамасыз ететін кәсіпорынды техникалық алғашқы жарактандыруға қойылатын қауіпсіздіктің гигиеналық талаптарын, оның ішінде:

- ауыл шаруашылығы бағытындағы жаңа, кеңейтілетін, реконструкцияланатын, сонымен қатар қолданыстағы объектілерді орналастыру үшін қолданыстағы жер, су, орман, қала құрылысы және басқа да заңнамаларға сәйкес алаң таңдауға қойылатын талаптарды;

- ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын рекреациялық (су, орман, ландшафттық) аумақтарда, сумен жабдықтау көздерінің санитарлық қорғау, өзендердің, теңіздердің сумен қорғау және жағажай аймақтарында, шипажайлардың күзетілетін аймақтарында орналастыруға қойылатын талаптарды;

- ауылдық елді мекендердің өндірістік аймақтарының бас жоспарларының және:

а) ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының селитебтік аймақтармен және өндірістік аумақтың құрамындағы басқа да ауыл шаруашылығы кәсіпорындарымен жоспарлық байланысы;

б) ауыл шаруашылығы және өнеркәсіптік кәсіпорындардың бір жер телімінде экономикалық тұрғыдан мақсатқа сай бірлестіру мен қосалқы және қызмет ететін мақсаттағы ортақ объектілерді ұйымдастыру;

в) кәсіпорындарды, ғимараттар мен имараттарды, оның ішінде инженерлік желілерді олардың арасындағы тиісті минималдық қашықтықты сақтай отырып, орналастыру;

г) қоршаған ортаны өндірістік қалдықтар мен қоқыстардан қорғауға қатысты шаралар және қалдықтарды залалсыздандыру, пайдалану мен көмуге қатысты шаралар;

д) кәсіпорындарды кеңейту мүмкіндіктері;

е) құрылыс және монтаж жұмыстарын индустриалдық әдістермен жүзеге асыру;

ж) кәсіпорындарды құрылыс салу мен пайдалануға беруді қосу кешені немесе кезек арқылы жүзеге асыру;

з) құрылыс салу кезінде зақымдалған жерлерді қалпына келтіру (рекультивациялау), және аз өнімді жерлерге алынатын, топырақтың құнарлы қабатын төсеу;

и) жоспарланған шешімдердің техника-экономикалық тиімділігі қарастырылуы керек ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарларының схемаларын әзірлеуге қойылатын талаптарды белгілейді.

5 ЖҰМЫС СИПАТТАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР**5.1 Өндірістік аумақтар мен кәсіпорындарды орналастыру**

5.1.1 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын тұрғын пункттерін салу мен жоспарлау жобалары анықталған тәртібінде бекітілгендей өндірістік аймақтардаа және ҚР ҚНЖЕ 3.01-01 «Қала құрылысы. Қала және ауыл мекендерінің жобалануы және құрылысы» тәртіптеріне сәйкес орналастыру керек.

5.1.2 Ауыл қоныстарының өндірістік аймағында мал шаруашылығы, құс және аң өсіретін кәсіпорындарды, қатты минералды тыңайтқыштар мен мелиоранттар қоймаларын, химиялау мен пестицидтердің сұйық заттарының қоймаларын, тұт ағашының жібек құртын өсіру және өңдеу, егін жинаудан кейінгі астық пен түрлі мәдениеттер мен шөптердің дәндерін өңдеу кәсіпорындарын, ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдеу және сақтау, автомобильдер мен ауыл шаруашылығы машиналарын сақтау, техникалық қызметі және сақтау, жергілікті материал бөлшектері мен бұйымдар, құрылыс конструкцияларын жасау кәсіпорындарын, машинасынау станцияларын, машинатехнологиялық станцияларын, инновациялық орталықтар, ветеринарлық мекемелер, жылыжайлар, көкөністер мен көшеттерді өсіруге арналған жылыжай комбинаттарын, көшетханалар, кәсіптік цехтар, материалдық қоймалар, көліктік, энергетикалық және басқа кәсіпорындармен байланысты, сондай-ақ ішкі және сыртқы байланыстарды қамтамасыз ететін байланыс нысандарын орналастыру керек.

ЕСКЕРТПЕ Мал шаруашылығы және құс өсіретін кәсіпорындардың қуаттылығын анықтау және орналастыру аталмыш кәсіпорындар шығаратын қалдықтарда бар органикалық тыңайтқыштар пайдаланылатын жерлердің болуына қарай жасады.

5.1.3 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын орналастыру үшін ауыл шаруашылығына пайдаланылатын сапасы төмен жерлердегі алаңдар мен жол арналарын таңдау керек.

Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын су объектілері маңында орналастыру кезінде 2003 жылғы 9-шілдедегі № 481-ІІ Қазақстан Республикасының Су кодексінің талабын басшылыққа алған жөн.

Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын мемлекеттік орман қорының жерлерінде мемлекеттік басқару мекемелерінің келісімі бойынша аз құнды зауықтану және бұталар салынған немесе орманмен жабылмаған телімдерде орналастыруға рұқсат етіледі.

Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын егістік жерлерде, кептірілген жерлер мен көп жылдық жеміс көшеттері отырғызылатын, су сақталатын, қорғалатын жерлер мен тағы басқа бірінші топтағы ормандар салынатын жерлерде орналастыру мемлекеттік басқару органдарының рұқсатымен ерекше жағдайларда ғана жүзеге асырылады.

5.1.4 ҚР ҚНЖЕ 2.03-10 (2006 бас.) «Су басатын және су деңгейінің көтерілу аймақтарындағы инженерлік қорғаныш» талаптарына сәйкес ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын апаттық су басатын, бөгеттер мен тоғандардың қирауы мүмкін аймақтарда орналастыруға рұқсат етілмейді.

5.1.5 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын орналастыру кезінде өзара арақашықтығын ҚР Денсаулық сақтау министрінің 2005 жылғы 8-шілдедегі № 334 бұйрығымен бекітілген «Өндірістік объектілерді жобалауға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық-эпидемиологиялық ережелер және нормалары

бойынша анықталған санитарлық-қорғау аймақтарына сай, сонымен қатар ҚР Үкіметінің 16.01.2009 жылғы №14 қаулысымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің өрттен қорғау талаптарын ескерумен орнату керек.

Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының алаңдарын салудың ұсынылатын минималдық тығыздық көрсеткіштері ереже жиынтығы түрінде берілген.

5.1.6 Электр қуатын беру, байланыс жоларналары мен жергілікті мазмұндағы басқа желілік құрылғыларды ҚР ҚБҚ 4.04-191 «Қалалық және ауылдық электр желілерін жобалау бойынша әдстемелік нұсқау» есебімен ауыл шаруашылығына пайдаланылатын бос жер аумақтары байланыстарға еркін жетуін қамтамасыз ету үшін жоларналар, орман алқаптары, жол бойларындағы егіс айналымдарының шекарасында орналастыру керек.

5.1.7 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын, ғимараттары мен имараттарын:

1) тұрмыстық қалдықтар, тазартқыш құрылыстар, мал қорымы, тері шикізаттарына арналған полигондардың бұрынғы орындарында;

2) кен пайдалану жөніндегі мемлекеттік органдардың келісімінсіз пайдалы қазбалар жатқан алаңдарда;

3) тақта тастық шахталар мен көмір түрлері үйінділерінің қауіпті аймақтары және байыту фабрикаларында;

4) кәсіпорындар, ғимараттар мен құрылыстардың құрылысы мен пайдаланылуына қауіп төндіретін жылжымалар, сел ағындары, қар көшкіндерінің аймақтарында;

5) емдеу-сауықтыру орындары мен шипажайлардың тау-санитарлық қорғау, санитарлық аймақтардың барлық аймақтарындағы минералды көздер және сумен жабдықтау көздерін санитарлық қорғау аймақтарында;

6) қалалардың жасыл аймақ жерлерінде;

7) қадағалау мекемелерімен бекітілген мерзімінің аяқталуына дейін органикалық және радиоактивті қалдықтармен ластанған жер телімдерінде;

8) қорық жерлерінде;

9) қала құрылысы, сәулет, мәдениет, тарих нысандары жататын мәдени мұра нысандарын қорғау аймақтарымен қатар, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерлерінде ҚР ҚБҚ 1.02-01 «Қазақстан Республикасының сәулет өнері ескерткіштерін және қала құрылысын қайта құру және қайта жаңарту құжаттамаларын дайындау реті, келісуі, сараптамалануы, бекітілуі және құрамы жайлы нұсқау» негізінде салуға жол берілмейді.

ЕСКЕРТПЕ 1 Мал шаруашылығы, құс және аң өсіретін кәсіпорындарды өзендер мен көлдер аймақтарында орналастыруға рұқсат етілмейді.

ЕСКЕРТПЕ 2 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын, ғимараттары мен имараттарын қоныс бекеттерін сумен қамту көздерін санитарлық қорғау аймақтарының екінші белдігінде орналастыру осы нормалардың 10.4 тармағынан басқа «Өндірістік объектілерді жобалауға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық-эпидемиологиялық ережелер және нормаларына сәйкес рұқсат етіледі.

ЕСКЕРТПЕ 3 Құс фабрикалары мен өндірістік типтегі шошқа өсіретін кешендерді қоныс бекеттерін сумен қамту көздерін санитарлық қорғау аймақтарының екінші белдеуінде орналастыруға рұқсат етілмейді.

ЕСКЕРТПЕ 4 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын, ғимараттар мен имараттарын қоныс бекеттерін сумен қамту көздерін санитарлық қорғау аймақтарының үшінші белдеуінде орналастыру бақылау және қадағалау мекемелерімен белгіленген нысандарды орналастыру жөнінде келісілген шартпен, шипажайдың емдеу құралдарына кері әсер етпейтін болса, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар туралы заңнамаға сәйкес рұқсат етіледі.

ЕСКЕРТПЕ 5 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын, ғимараттары мен имараттарын мемлекет

қорықтарының қорғалатын аймақтарында, ұлттық парктерінде орналастыру жобаланған нысандардың құрылысы немесе олардың пайдаланылуы мемлекеттік қорықтар мен ұлттық саябақ жерлерінің пайдалану тәртібі бұзылмаса және оның сақталуына қауіп төндірмейтін болса рұқсат етіледі.

5.1.8 Мал шаруашылығы, құс және аң өсіретін кәсіпорындар, ветеринарлық мекемелерді қоныс аймақтары мен басқа ауыл шаруашылығы объектілерінің ық жағына қарай орналастырған жөн.

Минералды тыңайтқыштар мен өсімдіктерді қорғаудың химиялық құралдар қоймасын тұрғын, қоғамдық және өндіріс аймақтарының жағына қарай ҚР ҚНЖЕ 2.04-01 «Құрылыс климатологиясы» сай орналастырған жөн.

5.1.9 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының құрылысына арналған алаңдарды таңдаудың жүргізілуі ауыл шаруашылығына пайдаланылатын жерлерді алумен байланысты ауыл шаруашылығы өнімдерінің шығындары және жер телімдерін алу себебінен болған шығындарды өтеу мен жердің ең үнемді пайдаланылуы ескеріліп орналастырылуы мүмкін нұсқаларын қарастыру қорытындылары негізінде техника-экономикалық есептеулері жағынан нақтыланған болуы керек.

5.1.10 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын кеңейту үшін жер телімдерін сақтық қорда сақтау, тәртіп бойынша, аталған кәсіпорын алаңдарының шекарасынан тыс орналасқан жерлер есебінен рұқсат етіледі. Алаңдарды таңдау кезінде берілген тәртіп бойынша, шекаралас жер телімдерін қосымша кесіп беру мүмкіндігі осы мақсатпен қарастырылуы тиіс.

Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының алаңдарындағы жер телімдерін сақтық қорда сақтау техника-экономикалық негіздеулерге сәйкес жобалау талабы бойынша ғана қарастырылуына рұқсат етіледі.

5.1.11 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын Қазақстан Республикасының Су кодексінің ережелеріне сәйкес және кәсіпорынның су нысандарымен тікелей байланысы болмаған жағдайда су нысандарының маңы мен су қоймалық аймақтар шекарасында орналастыру кезінде жағалаудағы қорғау белдеуін ескеру қажет. Жағалаудағы қорғау белдеуінің ені Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 9-маусымдағы № 481-ІІ Су кодексінің талаптарымен анықталады.

5.1.12 Қатты минералды тыңайтқыштар, мелиоранттар қоймаларын, химиялау мен пестицидтердің сұйық заттарының қоймаларын, мал шаруашылығы, құс өсіретін кәсіпорындар мен аң өсіретін фермаларды орналастыру кезінде зиянды заттар, қи, тезек пен калдың су қоймаларына түсуін болдырмау жөніндегі шаралар сақталу қажет.

5.1.13 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын радиостанциялар, кәсіпорындар мен қатты әсер ететін зиянды заттар қоймасы, сондай-ақ басқа да арнайы қолданылатын нысандар мен кәсіпорындар аймағында орналастырған кезде жобаланған ауыл шаруашылығы кәсіпорындарынан белгілі нысандарға дейінгі арақашық қолданыстағы санитарлық нормаларға сәйкес қабылдану керек.

5.1.14 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын жарылғыш заттар, олардың негізіндегі материалдар мен бұйымдарды жасау мен сақтау нысандарының маңында орналастыру тыйым салынған (қауіпті) аймақтардың шекаралары мен анықталған тәртіппен бекітілген арнайы нормативтік құжаттар бойынша белгіленетін аймақтарды ескерумен жүзеге асыру қажет.

5.1.15 Қазақстан Республикасының авиация жөніндегі мемлекеттік комитетімен жаңа құрылысты орналастыру немесе қолданыстағы:

- байланыс, электр қуатын беру (сонымен бірге жоғарғы вольтты) линиялары және басқа да радиотехникалық құралдардың қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін радио- мен электр магнитті сәулелену нысандары, орналасқан орнына тәуелсіз;

- жарылу қаупі бар объектілер, орналасқан орнына тәуелсіз;

- 2010 жылғы 15 шілдедегі № 339-IV «Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы» ҚРЗ қабылданатын аэродром аймақтарындағы жұмысты көруді нашарлататын өзге кәсіпорындар мен құрылыс объектілерін өзгертуді келісу керек.

Аэродромдарға жататын жерлерде аң өсіретін, мал шаруашылығы фермаларын, мал соятын және құстардың массалық көбеюіне ықпал ететін басқа нысандардың қалдықтарын көму және/немесе сақтау нысандарын орналастыруға рұқсат етілмейді.

5.1.16 Әуе кемелерінің ұшуына қауіп төндіретін немесе аэродромдардың радиотехникалық құралдарының қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын орналастыру тәртібін 2010 жылғы 15-шілдедегі № 339-IV «Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы» ҚРЗ бойынша қабылдау керек.

5.1.17 Қоршаған ортаға өндірістік ластайтын заттарды шығаратын көздер болып табылатын технологиялық үдерістері бар ауыл шаруашылығы кәсіпорындары тұрғын және қоғамдық ғимараттардан санитарлық-қорғау аймақтарымен бөлектенуі қажет.

Санитарлық-қорғау аймақтарының көлемін ҚР Денсаулық сақтау министрінің 2005 жылғы 8-шілдедегі № 334 бұйрығымен бекітілген «Өндірістік объектілерді жобалауға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық-эпидемиологиялық ережелер және нормалары бойынша қабылдау қажет.

Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын басқа кәсіпорындардың санитарлық-қорғау аймақтарында орналастыру және санитарлық-қорғау аймақтарының аймақтарын ауыл шаруашылығы қажеттіліктері үшін пайдалану ҚРДенсаулық сақтау министрінің 2005 жылғы 8-шілдедегі № 334 бұйрығымен бекітілген «Өндірістік объектілерді жобалауға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық-эпидемиологиялық ережелер және нормалары бойынша анықталады.

5.1.18 Санитарлық-қорғау аймағының шамасын тек есептік жолмен алынған деректердің негізінде қысқартуға жол берілмейді.

5.1.19 Санитарлық-қорғау аймағында ұжымдық немесе жеке саябақ және бау-бақша телімдерін орналастыруға тыйым салынады.

5.1.20 Санитарлық-қорғау аймағының шекараларында және өнеркәсіптік алаңдардың аумағында азық өнеркәсібінің кәсіпорындарын, сонымен қатар азық өнеркәсібі үшін ыдыс, жабдықтар ж.с.с. шығаратын өндіріс кәсіпорындарын, дайын тамақ қоймаларын, су және ауыз су мақсатындағы сусындарды өндіретін кәсіпорындарды, ауыз суын дайындайтын және сақтайтын су жіберу имараттарының кешендерін орналастыруға тыйым салынады.

5.1.21 Спорт имараттарын, бақтарды, білім беру мекемелерін, көпшілікке ортақ емдеу-сауықтыру және сауықтыру мекемелерін санитарлық-қорғау аймақтарының аумағында орналастыруға жол берілмейді.

5.1.22 Санитарлық-қорғау аумақтарының шекарасында::

а) азық-түліктің өндірісі үшін қолданылмайтын техникалық дақылдарды өсіруге арналған ауыл шаруашылығы жерлерін;

б) кәсіпорындарды, олардың зияндылықтың төмен класты өндірістері бар жеке ғимараттар мен имаратарын (орналастыратын СҚА негізгі өндірістің құрамына аналогтық қалдық объектілері бар болған кезде, СҚА шекарасында және оның шегінде суммарлық есептеген кезде гигиеналық нормативтердің міндетті талаптарының бар болуы керек);

в) өрт бөлімшелерін, бидай, жемістер, көкөністер мен картоп қоймаларын (қамбаларын), өсімдік тәлімбақтарын, моншаларды, кір жуатын үй-жайларды, гараждарды, автомобиль мен мотоциклдердің жеке тұрақтарының алаңдарын, авто жанармай станцияларын, басқару ғимараттарын, кәсіпорын жұмысшыларына арналған спорт-сауықтыру имараттарын;

г) кезекші апаттық қызметкерге арналған тұрғын емес үй-жайларды және кәсіпорындарды, қоғамдық және жеке көлікті сақтауға арналған имараттарды, жергілікті және транзиттік коммуникацияларды, ЛЭП, электр станцияларын, мұнай және газ құбыр жолдарын, техникалық сумен жабдықтаудың артезиандық ұңғымалары, техникалық суды дайындауға арналған су суытатын имараттар, кәріздік сорғыш станциялары, айналмалы сумен жабдықтау имараттары, өнеркәсіптік алаңдарды, кәсіпорындар мен санитарлық-қоршау аймақтарды көгалдандыруға арналған өсімдік тәлімбақтарын орналастыруға жол беріледі.

5.1.23 Мал шаруашылығы, құс және аң өсіретін кәсіпорындардың санитарлық-қорғау аймақтарының шекарасында селитебтік аймақ жағынан бұталы-ағаштыалқап қарастырылуы керек.

Қалған ауыл шаруашылығы кәсіпорындары үшін елді зиянды заттардың қалдықтарын атмосфералық ауаға әсер етуінен сақтайтын, күрделі құрылыстың әрбір жобаланатын объектісі үшін қажетті іс-шаралар қарастырылуы керек.

5.2 Ауылдық елді мекендердің өндірістік аумақтарының бас жоспарларының схемалары және ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарлары

5.2.1 Ластайтын заттарды шығаратын қайта құрылымдағы ауыл шаруашылығы кәсіпорындары үшін ең жетілген өндіріс технологияларын енгізуді, лайстайтын заттарды ұстау және пайдаға асыру бойынша ең тиімді құралдар мен қондырғылардың қолданылуын қарастырған жөн 2007 жылғы 9-қаңтардағы №212-ІІІ «Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі» мен ҚР Үкіметінің 17.11.2010 жылғы №1202 қаулысымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентінің талаптарын ескеру керек.

5.2.2 Өндірістік аймақтың аумақтары, өзендер, сондай-ақ жалпы желідегі темір және автомобиль жолдарымен оқшауланған телімдерге бөліну қажет емес.

5.2.3 Белгілі нысандар үшін ұқсас технологиялық үдерістердің ерекшеліктеріне; санитарлық, зооветеринарлық және өртке қарсы талаптар; жүк айналысы; қызмет көрсететін көліктер түрі, су, бу, электр қуатын тұтынуға сәйкес ауыл қоныстарының бекеттеріндегі өндірістік аймақтарда орналасатын ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын құрылыс кезегін ескерумен телімдерді ұйымдастыра отырып:

- кәсіпорын алаңдарын;
- қосымша өндірістердің жалпы нысандарын;
- қоймалық аймақтарын біріктіру керек.

5.2.4 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының алаңдарын:

- зауыт алдындағы (кәсіпорын шекараларынан тыс өтетін аудандарда) аймаққа;
- негізгі өндіріс аймағына;
- қосымша өндіріс аймағына;
- өндіріс қалдықтарын сақтау және қайта өңдеу аймағына бөлу керек.

Аймақтандыру құрылыстың нақты шарттарын ескеруі керек.

5.2.5 Ауыл шаруашылығы кәсіпорны алаңдарының бас өту бекетін жұмыс істейтіндердің негізгі келетін немесе кіреберіс жағынан қарастыру керек.

5.2.6 Жоспарлық шешімдер мен ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының құрылыстар мен ғимараттар болжамы технологиялық жобалау нормаларына сәйкес қабылдану қажет.

5.2.7 Қыс бойына қар жамылғысы 50 см артық солтүстік аудандарда кәсіпорын алаңдарының тура желдетілетінін ескерген жөн, ҚР ҚНжЕ 2.04-01-2010 «Құрылыс климатологиясы».

5.2.8 Ветеринарлық мекемелер (ветеринарлық және санитарлық өткізгіштерінен басқа), қазандар, ашық типті тезек сақтағыштарын мал шаруашылығы, құс және аң өсіретін ғимараттардан ық жағына қарай орналастыру керек.

5.2.9 Жылыжайлар, көшетханалар мен күн астындағы темекі кептіретін орындарды, топырақ суларының ең жоғарғы деңгейімен оңтүстік немесе оңтүстік шығыс баурайларында орналастыру керек.

Жылыжайлар мен көшетханалардың жер телімдерін жоспарлау кезінде келесі талаптарды сақтау қажет:

негізгі құрылыстар жүйелік мақсаты бойынша (жылыжайлар, көшетханалар жылытатын жерлері бар алаңдар) топталу қажет, сонымен қатар, қиындық туғызатын үдерістерді механизациялау бойынша қажетті шараларды қамтамасыз ететін кіріс және шығыс жүйелері қарастырылуы керек;

жылыжайлар мен көшетханалардың қысқы желдерден табиғи қорғалуы қамтамасыз етілмеген жағдайда, қар мен желден қорғайтын белдеулер құрылғысын қарастыру керек.

5.2.10 Ауыл шаруашылығы өнімдерінің камбалары мен қоймаларын топырақ суларының ең жоғарғы деңгейімен жақсы желдетілетін жер телімдерінде орналастыру қажет.

5.2.11 Мал шаруашылығы, құс және аң өсіретін кәсіпорындарды жоспарлау кезінде қатқыл азықтардың қоймалары мен азық цехтарын технологиялық жобалаудың сәйкес нормалары бойынша орналастыру керек.

5.2.12 Жартылай бекітілген аулаларды құрайтын ғимараттарды қайта құрылым шарттары немесе технология шарттары бойынша өзге жоспарлық шешімдер қабылдана алмайтын жағдайында пайдалануға рұқсат етіледі.

ЕСКЕРТПЕ 1 Бір-біріне үш ғимаратпен тұйықталған және еніне тереңдігінің қатынасы бірден артық шамасын құрайтын аула жартылай бекітілген болып есептеледі.

ЕСКЕРТПЕ 2 Солтүстік аудандардағы жартылай бекітілген ауланың ашық жағы желдердің басыңқы бағытынан ық жағына қарай қаралуы тиіс, ауланың басқа бағытында оның ашық бөлігі алдында ғимараттары немесе қоршаулары болуы керек.

5.2.13 Тұйықталған және жартылай тұйықталған аулаларда ғимараттарға жалғай салуларды қарастыру, сонымен қатар бөлек ғимараттар мен құрылыстар салу рұқсат етілмейді.

5.2.14 Ғимараттар мен имараттар арасындағы өртке қарсы алшақтықтар, жер үстіндегі ашық қоймалардан ғимараттар мен құрылыстарға дейінгі алшақтықтар, сондай-ақ аталған қоймалар арасындағы, жағу газдары үшін газгольдерден ғимараттар мен имараттарға дейінгі алшақтықтарды технологиялық жобалау нормалары бойынша қабылдау керек.

5.2.15 Жақын орналасқан ғимараттар маңындағы шеткі анық өзектер, әдетте, сәйкес келулері керек.

5.2.16 Әйнек ойықтары арқылы жарықтанатын ғимараттар мен имараттар арасындағы арақашықтық қарсы тұрған ғимараттар мен имараттардың жоғарғы ернеуіне дейінгі ең үлкен биіктігінен кем болмауы тиіс.

5.2.17 Ашық ауадағы жұмыс орындары немесе жылытылмайтын мекемелерден санитарлы-тұрмыстық мекемелерге дейінгі (дәретханалардан басқа) арақашықтықтар ережелер жиынтығымен мөлшерленеді.

Жұмысшыларды санитарлы-тұрмыстық мекемелерден көлікпен жұмыс орны мен қайта жеткізу кезінде жұмыс орындарынан аталған мекемелерге дейінгі арақашықтықтар мөлшерленбейді.

5.2.18 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының өндірістік және қосымша ғимараттарын технологиялық, құрылыс, санитарлы-гигиеналық, өртке қарсы және басқа нормалар, сондай-ақ қауіпсіздік шарттары бойынша рұқсатты және экономикалық негізделген біріктіру болған барлық жағдайда ірі ғимараттарға біріктіру керек.

Жеңіл өрттенетін және газдар мен жанатын сұйықтық қоймалары, сондай-ақ осыған ұқсас жобалардан басқа, трансформаторлық қосалқы станциялар, 20 кВ дейінгі кернеулі сұрыптау орындары, қандықтар, ауа компрессорлықтары, техникалық қызмет көрсету орындары, желдеткіш камералары мен қондырғылар, газдер мен жанбайтын сұйықтарды ауыстырып құятын сорабтар, аралық шығын қоймаларын талап бойынша, өндіріс ғимараттарына кіріктіру немесе оларға жалғай салумен жобалау керек.

5.3 Қоршаған ортаны қорғау

5.3.1 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының жалпы жоспарын жобалауда 09.01.07 жылғы №212-III Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің, ҚР Денсаулық сақтау министрінің 2005 жылғы 8-шілдедегі № 334 бұйрығымен бекітілген «Өндірістік объектілерді жобалауға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық-эпидемиологиялық ережелер және нормалардың және басқа әрекеттегі нормалардың талаптарына сәйкес әзірленеді.

Қоршаған ортаға әсерін бағалау тізіміне ендірілген ауыл шаруашылығы кәсіпорындары үшін осы бағалауды 09.01.07 жылғы №212-III Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексімен сәйкес анықтау керек.

5.3.2 Атмосфералық ауаның жағдайына әсер етуші ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын орналастыруда 09.01.07 жылғы №212-III Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің және ҚР ҚНЖЕ 2.04-01 «Құрылыс климатологиясы» талаптары есепке алынуы қажет және мына жағдайларда рұқсат етілмейді:

- объектінің орналасуын жоспарланған орнындағы атмосфералық ауадағы ластандырушы заттардың фондық концентрациялары туралы деректер;

- атмосфералық ауаның сапасы бойынша күшейтілген талаптары бар аудандардың бар болуы және орналасуы;

- объектілерді орналастырудың жоспарланған ауданында орналасқан кәсіпорындарды дамыту жоспарлары;

- атмосфералық ауаны қорғау саласындағы салалық, аумақтық бағдарламалармен анықталған, атмосфералық ауаға ластайтын заттардың қалдықтарын төмендетуге қатысты көрсеткіштер.

5.3.3 Жабайы құстардың мекендеуі мен көбеюіне ықпал ететін ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын салу кезінде тиісті талаптар сақталуы керек.

5.3.4 Ауыл шаруашылығы қалдықтарын қолдану Атмосфералық ауаның жағдайына әсер етуші өнеркәсіптік кәсіпорындарды орналастыруда 09.01.07 жылғы №212-III Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің және ҚР ҚНжЕ 2.04-01 «Құрылыс климатологиясы» талаптары есепке алынуына сәйкес жасалуы керек.

5.3.5 Минералды тыңайтқыштар мен өсімдіктерді қорғаудың химиялық құралдары қоймаларын салу кезінде ластаушы заттардың өзендер мен су қоймаларына түсуіне жол бермейтін қажетті шаралар қабылдануы тиіс.

Ластаушы заттардың су нысандарына түсуіне жол бермеу мақсатында минералды тыңайтқыштар мен өсімдіктерді сақтаудың химиялық қоймаларын 2003 жылғы 9-шілдедегі № 481-II «Қазақстан Республикасының Су Кодексі» және ҚНжЕ 2.03-10 (2006 бас.) сәйкес орналастыру керек.

5.3.6 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары алаңдарында құрылыс топырақтың құнарлы қабатының бұзылуы, ластануы, су басуы мүмкін жерлерде топырақтың құнарлы қабатын алып тастауды қарастыру керек.

Уақытша сақтау орындары мен шарттары, сонымен қатар топырақтың алынған құнарлы қабатын қолдану тәртібін жер телімдерін қолданысқа беретін органдар айқындайды.

5.3.7 Аэрозоль бөлінетін өндірістік кәсіпорындар зиянды заттардың шоғырлануының ұлғаюына ықпал ететіндіктен олардың қасына әсемдік су қоймаларын, су бұрқақтарын, жаңбыр қондырғыларын салмаған жөн.

5.3.8 Аса зиянды процесстері бар өндірістер мен тәжірибелері станциялар, жарылғыш және өртенгіш объектілер, және жанармай және тез жанатын материалдардың, улы және жарылғыш заттардың базисті қоймаларын техникалық регламенттер мен арнайы нормалардың талаптарына сәйкес орналастыру қажет.

5.4 Инженерлік дайындау мен абаттандыру

5.4.1 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарында инженерлік дайындыққа байланысты шараларды олардың инженерлік-геологиялық жағдайына, сонымен қатар, алаңда орналасқан құрылыс пен ғимараттардың көлемдік-жоспарлау шешімдеріне байланысты өткізу қажет.

5.4.2 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының, ғимараттар мен құрылыстардың алаңына жобалық белгілерді тағайындау барысында жер бедерін мүмкіндігінше сақтап

қалуды, оймалар мен уймелердің әртүрлілігін мүмкін болғанша кемітуді, топырақты мүмкіндігінше орнынан қозғамауды, атмосфералық сулардың кәсіпорын алаңынан жинап, бұрып жіберуді кемітуді алдын ала қарастырған жөн.

5.4.3 Құрылыс тығыздығы 25% тең болса ғана, біртұтас вертикаль тегістеуді іске асыруға болады.

Басқа жағдайларда тек ғимараттар мен құрылыс бар жерлерді ғана, яғни таңдамалы вертикаль тегістеуді жасаған дұрыс.

Сонымен қатар, таңдамалы тік тегістеуді тасты жер болғанда, орманды немесе көшет егістерді сақтап қалу және жағымсыз гидрогеологиялық жағдайларда іске асырады.

5.4.4 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын тау бөктерінде немесе етегінде салған кезде, аумақты су тасқынынан қорғау мақсатында, аймақтың жоғарғы бөлігінен таулы жыралар қарастырған жөн.

5.4.5 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының аумағында ащық су бұрғыш жүйесін қолдану қажет болған жағдайда, жасалатын ең кішкентай жыралар көлемі төмендегідей болуға тиісті.

5.4.6 Ғимаратқа кіретін темір жол рельсі басының деңгейі ғимараттағы таза еденнің деңгейімен тең болуы керек.

5.4.7 Кәсіпорын аумағы жергілікті нөсерлік кәрізбен жабдықталуы керек.

5.4.8 Жергілікті нөсер кәрізін орнату жобалау барысында анықталып, үстіңгі суларды жинайтын сыйымды ыдыспен, тазалау құрылғыларымен, келешекте өз қажеттіліктеріне пайдалана алатын тазаланған суды жинап тұратын сыйымды ыдыспен жабдықталуы керек.

5.4.9 Ешқандай құрылыс, төсемі жоқ аймақта, сонымен қатар аумақтың периметрі бойынша жасылдандыру қажет. Кәсіпорын аумағын периметрі бойынша борттық таспен немесетірек қабырғамен жабдықтау керек. Олар іргелес жатқан жет учаскелеріне судың тиюін болдырмайды.

5.4.10 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарында жасылдандыру аймағы бүкіл аумақтың кем болмауы керек, ал құрылыс асып кеткен жағдайда, жасылдандыру аймағы кем дегенде құрауы керек.

5.4.11 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының санитарлық-қорғау аймақтарын жасылдандыру уақытында, өсімдіктердің санитарлық-қорғау қасиеттерін, әшекейлілігін, өндірістік зарарлы заттардың бөлінуіне төзімділігін ескеру керек.

ЕСКЕРТПЕ 1 Мал шаруашылығы және құс шаруашылығы кәсіпорындардың алаңдарында гулдену кезінде қауыз, талшықты және түскен тұқымдар бөлетін ағаштар отырғызуға болмайды.

ЕСКЕРТПЕ 2 Шудан қорғанысты талап ететін өндірістік объектілерді қалың жапырақты ағашты-бұталы өсімдіктермен қоршау керек. Ол өсімдіктердің арасында қылқанды ағаштар көп болуы керек.

ЕСКЕРТПЕ 3 Өртке қарсы қашықтық шектеуінде қылқанды ағаштарды отырғызуға болмайды.

ЕСКЕРТПЕ 4 Зиянды заттарды ауаға тастайтын ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының алаңында зиянды заттардың атмосфералық ауады тарауына кедергі келтіретін қалың ағаш түптерін отырғызуға тыйым салынады.

5.4.12 Кәсіпорын үш ай бойы жалғасатын орташа жылдамдығы аймақтарда орналасса, желі басым болатын жақтан ені емес көшет ҚР ЕЖ 3.01-104 егістермен қоршалуы тиіс.

5.4.13 Құрылыс және ғимараттардың ағаштар мен тал-шіліктердің осінен қашықтықты ережелер жиынтығының жұмыс сипаттарынан кем емес етіп ҚР ЕЖ 3.01-104 қабылдау керек.

5.4.14 Ауыл шарушылығы кәсіпорындары аумақтарында демалыс пен спортпен шұғылдану үшін жақсы жабдықталған алаңды ескерген жөн.

5.4.15 Тротуардың жүру бөлігіне қабысуы кезінде борттық тас деңгейінен жоғары, бірақ жүретін бөліктен жоғары ҚР ҚН 3.03-01-2013 ем болмауы керек.

Жаяу жүретін жолдардың автокөлік жолдарымен қиылысуына сай жобалау керек.

5.4.16 Мүгедектер мен халықтың қимылы шектеулі тобының еңбектерін пайдаланатын ауыл шарушылығы аумағында жолдарды, тротуарлар мен ғимаратқа кіруді қолданыстағы ҚР ЕЖ 3.06-15 «Ғимараттар мен имараттарды халықтың қимылы шектеулі топтары үшін қолжетімділіктің есебімен жобалау. Жалпы ережелері» және ҚР ҚН 3.06-01 «Ғимараттар мен имараттардың халықтың қимылы шектеулі топтары үшін қолжетімділігі» талаптарына сәйкес жобалау керек.

5.4.17 Қуыс бөліктерде орналасқан ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын қайта қалпына келтіру, сәйкес негіздеме негізінде, автокөлік жолдарынын тротуардан бөлетін жасыл желе есебінен, ал олар болмаған жағдайда – соңғысын көшіру арқылы тротуар есебінен автокөлік жолдары енін ұлғайтуға рұқсат етіледі.

5.5 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының алаңдарын қорғау

5.5.1 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын қоршауды оларды қолдану, қорғау шарттары талаптарын есепке ала отырып және технологиялық жобалау нормаларына сәйкес жобалаған жөн.

5.5.2 Алаңдарды қоршау кезінде индустриалды дайындалған, қолданыстағы және әсемдік талаптарына сай мараттарды қолданады.

5.5.3 Қоршаудың жер асты бөліктерін су ықпалынан оқшаулау керек. Қоршау үшін қолданылатын тор, сым тот басуға қарсы жабынға ие болуы тиіс.

5.5.4 Қоршаудың түрі мен ұзындығын ҚР ережелер жиынтығына сәйкес қабылдауға кеңес беріледі.

5.6 Инженерлік желілерді орналастыру

5.6.1 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындары алаңдары мен өндірістік аймақтарында инженерлік желілерді олардың біріккен төсемшесін есепке ала отырып, инженерлік байланыстың бірыңғай жүйесі ретінде жобалау керек.

5.6.2 Инженерлік желілер мен ғимараттарды жобалау кезінде жобаланып жатқан инженерлік желілерге қатысты сәйкес құрылыс нормаларын және ҚР ҚНжЕ 3.05.04-85* «Сумен жабдықтау мен кәріздің сыртқы желілері және имараттары», сонымен қатар ҚР ҚН 3.01-03 «Өндірістік кәсіпорындардың жалпы жоспарлары» талаптарын орындауы қажет.

6 ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

6.1 Ғимараттар мен имараттардың арасындағы қашықтықты өртке төзімділіктің дәрежесіне, ғимараттың конструктивтік өрт қауіптілігінің класына және өндіріс санатына байланысты ҚР ережелер жинағында көрсетілген жұмыс сипаттарының мәндерінен кем емес етіп қабылдау керек.

6.2 Ғимараттар мен имараттардың арасындағы өртке қарсы қашықтықты, ашық жер бетіндегі қоймалардан ғимараттар мен имараттарға дейінгі қашықтықты, сонымен қатар көрсетілген қоймаларға дейінгі қашықтықты, жанатын газдарға арналған газгольдерден ғимараттар мен имараттарға дейінгі қашықтықты ҚР ережелер жинағынан алынған кестелер бойынша қабылдау керек.

6.3 Өрт бөлімшесін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 16-қаңтардағы № 16 қаулысымен бекітілген «Объектілерді қорғауға арналған өрт техникасының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің талаптарына сәйкес қарастыру керек және ортақ желі жолына шығатын жеке телімдерде орналастыру керек, бұл жерде өрт бөлімшелерінен шыққан шығатын жолдар мал айдайтын орындармен қиыспауы керек.

6.4 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының ғимараттары, имараттар мен құрылыстары «Ғимараттарды, үй-жайларды және имараттарды автоматты өрт сөндіру және автоматты өрт дабылы, хабарландыру және өрт кезінде адамдарды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтауға қойылатын талаптар» техникалық регламентінің, ҚР ҚН 2.02-11 «Ғимараттарды, үй-жайлар мен құрылыстарды автоматтық өрт сигнализациясы, өрт сөндірудің автоматтық қондырғылары мен адамдарды өрт туралы хабарлау жүйелерімен жабдықтаудың нормалары» және белгілі тәртіпте бекітілген басқа да нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес автоматты өрт сөндіру және автоматты өрт дабылы, хабарландыру және өрт кезінде адамдарды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықталуы керек.

6.5 Кәсіпорындардың, ғимараттардың, имараттар мен құрылыстардың аумақтары «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің 17-қосымшасының талаптарына сәйкес өрт сөндірудің алғашқы құралдарымен жабдықталуы керек.

7 ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІ МЕН ПАЙДАЛАНУ КЕЗІНДЕГІ ҚОЛЖЕТІМДІЛІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

7.1 Нормативтік талаптары:

- ауыл шаруашылығы кәсіпорындары мен іргелес жатқан аумақтарды эксплуатацияға қойылатын талаптарды орындау кезінде жаяулар қайғылы жағдайлардың мүмкіндігін минимумға, байбаламдардың адамға жарақаттардың ұруы және жасауы оны өмір үшін орын ауыстырудың нәтижесінде түйістірген, соның ішінде егде жас, арбиған заттар, жүктерді орын ауыстырудың балалар және адамдары, электр аспаптарымен және қоюлармен, лифттердің көлік құралдарының орын ауыстыруы, рұқсат етілмеген рұқсат, пайдалануы немесе басқа инженерлік жабдықпен жобалануы және құрылысы салынуы керек;

- кәсіпорынның аумағы бойынша орын ауыстырудың қауіпсіздіктері үшін артық орын ауыстырулар, қолдану мұндай өндірістер ең жақсы түрмен мәліметтің талапқа сай болатын жүктерді орын ауыстырудың әдістері жүк ағындардың ұйымы жоқтық мәні болады;

- өнеркәсіптік кәсіпорындар мен іргелес жатқан аумақтар еңбектің қосымшасының орындарына дейін қимылдары шектеулі адамдарға кедергісіз рұқсаты қамтамасыз етілетіндей жобалануы және құрылысы салынуы керек.

7.2 Ғимараттар мен имараттардың арасындағы кіру жолдары, өту жолдары мен арақашықтықтары

7.2.1 Өндіріс аймағының сыртқы жүк және жолаушылардың көлік байланыстарын аудандық жоспарлау жобасы мен тұрғын орнының бас жоспарына сәйкес қарастыру керек.

Автомобиль жолдарының желісі жалпы желілік автомобиль жолдары мен өзара қоныс аймақтары бар ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының көлік байланыстарын қамтамасыз етуі тиіс.

7.2.2 Көлік түрлерін таңдауды, әдетте, рельссіз көлік етіп, техникалық-экономикалық негіз бойынша жүргізу қажет.

7.2.3 Кәсіпорындардың теміржол кіреберіс жолдарын ауыл қоныстары қоныстанған аймақтар шекарасында орналастыруға рұқсат етілмейді.

7.2.4 Көлік ағымдарындағы дайын өнімдер мен азықтардың көлік ағымдарындағы органикалық қалдықтармен (қи, тезек, калмен) қиылысуына рұқсат етілмейді.

7.2.5 Көлемі 5 га артық болатын ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының алаңдарында қоршау периметрі бойынша аралығы артық болмайтын екіден кем емес шығу жолдары болуы тиіс.

7.2.6 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының алаңдарындағы ғимараттар арасындағы арақашықтықты көлік және жаяу жүретін жолдар, инженерлік желілер, жасылдандыру алқаптарын ең жинақы орналастыру шарттары бойынша қабылдау қажет, бірақ ол қарсы тұрған ғимараттар мен құрылыстар арасындағы өртке қарсы, санитарлық және зооветеринарлық алшақтықтарынан кем болмауы тиіс.

7.2.7 Ғимараттар арасында, әдетте, бір автомобиль жолын (өту жолын) қарастыру керек.

7.2.8 Борт тасынан немесе автомобиль жолдарының бекітілген шетінің жиегінен ғимараттар мен имараттарға дейінгі қашықтықты ережел жинағы бойынша қабылдау керек.

7.2.9 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының алаңындағы көліктердің жүру енін көліктік және жаяу адамның жүру орындарын, инженерлік торларды, жас көшеттерді ескере отырып мүмкіндігінше кішірейту қажет, алайда жолдардың ені бір-біріне қарама-қарсы ғимараттардың өртке қарсы қашықтығындай болуға тиісті.

ЕСКЕРТПЕ Өтетін жолдың ені болып ғимараттардың сыртқы қабырғаларының арасындағы қашықтық табылады.

7.2.10 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының көлік жолдарын, өту жолдарын, кіре берістері мен жаяу жолдарын , соның ішінде автомобиль және темір жолдарын нормативтердің талаптарына және технологиялық жобалаудың нормаларына сәйкес жобалау керек.

7.2.11 Ғимараттар мен имараттардың алаң ішіндегі темір жолдық осьтен ара қашықтықты ережелер жиынтығы бойынша анықтауға болады.

7.2.12 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарындағы теміржолдық ену жолдары тұйыққа тірелген болуы керек.

7.2.13 Арқан аспалы жолдарды қолданған кезде арқан жолының жылжымалы құрамының габаритінен ғимаратқа, имаратқа, аумақтың жоспарлық белгілеріне дейінгі қашықтықты өнеркәсіптік көлікті жобалау ережелеріне сәйкес қабылдау керек.

7.3 Аумақтың мүгедектер мен халықтың қимылы шектеулі топтары үшін қолжетімділігі

7.3.1 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын жобалау кезінде аумақтардың мүгедектер мен халықтың қимылы шектеулі топтары үшін қолжетімділікке қатысты нақты іс-шараларды жергілікті жағдайдың және МҚН 3.02-05 «Ғимараттар мен имараттардың халықтың қимылы шектеулі топтары үшін қолжетімділігі» қосымша талаптарының есебімен орындау керек.

7.3.2 Мүгедектер мен халықтың қимылы шектеулі топтарын вестибюль тобына, лифттілерге, қоғамдық мақсаттағы үй-жайларға және еңбек ету орындарына кедергісіз кірумен қамтамасыз ету керек.

Ғимараттың кіре берісіндегі деңгей айырмасында, лифт алдында, кіреберістерде пандустарды (немесе арбадағы мүгедектердің орын ауысуына арналған көтергіштерді), сонымен қатар мүгедектердің барлық тобына арналған қажетті жабдықтар мен құралдарды нормативтардың талаптарына сай қарастыру керек. Мұндай көтергіштердің конструкциялары пайдалануға беру жолдарының есептік (минималдық) енін кішірейтеуі керек.

7.3.3 Арбадағы мүгедектердің жеңіл көліктеріне арналған тұрақты орналастыруды гараж-тұрақтарда және автотұрақтара нормативтердің талаптарына сай қарастыру керек.

ӘОЖ 658.562

МСЖ 91.020

Негізгі сөздер: ауылдық елді мекендер, өндірістік аймақтар, қоғамдық орталықтар, ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарларының схемалары, ғимараттар мен имараттар арасындағы қашықтық, инженерлік желілер, алаңдардың құрылысын салудың минималдық тығыздығының көрсеткіштері

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	2
4 ЦЕЛИ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ.....	3
4.1 Цели нормативных требований	3
4.2 Функциональные требования.....	4
5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ	5
5.1 Размещение производственных зон и предприятий.....	5
5.2 Схемы генеральных планов производственных зон сельских населенных пунктов и генеральные планы сельскохозяйственных предприятий.....	10
5.3 Охрана окружающей среды.....	12
5.4 Инженерная подготовка и благоустройство	13
5.5 Ограждение площадок сельскохозяйственных предприятий.....	15
5.6 Размещение инженерных сетей.....	15
6 ТРЕБОВАНИЯ ПО ПОЖАРНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ.....	15
7 ТРЕБОВАНИЯ К БЕЗОПАСНОСТИ ОТ НЕСЧАСТНЫХ СЛУЧАЕВ И ДОСТУПНОСТИ ПРИ ПОЛЬЗОВАНИИ.....	16
7.1 Нормативные требования.....	16
7.2 Въезды, проезды и расстояния между зданиями и сооружениями.....	16
7.3 Доступность территории для инвалидов и маломобильных групп населения.....	18

ВВЕДЕНИЕ

Настоящие строительные нормы разработаны в соответствии с требованиями технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», а также иных нормативных правовых актов Республики Казахстан и других нормативных технических документов в области технического регулирования в соответствие с зарубежными аналогами, применяющимися в экономически развитых странах.

Главная направленность настоящих строительных норм - обеспечение охраняемых законом потребностей граждан и общества в создании благоприятной и экологически безопасной среды трудовой деятельности на производстве, совершенствование государственного регулирования архитектурной, градостроительной и строительной деятельности, обеспечение надежности и безопасности строительства, устойчивого функционирования построенных объектов при эксплуатации.

Настоящие строительные нормы:

- устанавливают цели нормативных требований к схемам размещения и архитектурно-планировочной организации сельскохозяйственных предприятий;
- формулируют функциональные требования к проектированию генеральных планов сельскохозяйственных предприятий.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ГЕНЕРАЛЬНЫЕ ПЛАНЫ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

GENERAL PLANS OF THE AGRICULTURAL ENTERPRISES
BUILDING NORMS OF DESIGNING

Дата введения **2015-07-01**

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

Настоящие строительные нормы распространяются на проектирование планировочной организации территории (далее – генеральных планов) новых, расширяемых и реконструируемых сельскохозяйственных предприятий, а также на разработку схем планировочной организации территорий производственных зон сельских поселений в целях обеспечения требований Закона Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан», Земельного кодекса Республики Казахстан.

Положения настоящих строительных норм следует соблюдать при разработке генеральных планов сельскохозяйственных предприятий различных форм собственности и различных организационно-правовых форм.

2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Закон Республики Казахстан от 16 июля 2001 года № 242-ІІ. Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан /с изменениями и дополнениями по состоянию на 25.03.2011 г.

Экологический кодекс Республики Казахстан от 09.01.07 № 212-ІІІ.

Земельный кодекс Республики Казахстан от 20 июня 2003 г. № 442-ІІ ЗРК.

Водный кодекс Республики Казахстан от 9 июня 2003 г. № 481-ІІ.

Технический регламент «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 17 ноября 2010 года №1202.

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 16 января 2009 года № 14.

Технический регламент «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной

Издание официальное

СН РК 3.01-04-2011

сигнализации, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 29 августа 2008 года № 796.

СНиП РК 3.01-01-2008 *Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов.

СНиП РК 2.04-01-2010 (изд.2011) Строительная климатология.

СНиП РК 2.03-10-2002* (изд.2006) Инженерная защита в зонах затопления и подтопления.

СНиП РК 2.03-30-2006 (изд. 2008) Строительство в сейсмических районах.

СНиП 3.05.04-85* «Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации».

СН РК 3.01-03-2011 Генеральные планы промышленных предприятий.

СН РК 3.03-01-2013 Автомобильные дороги.

МСН 3.02-05-2003 Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп населения.

СП РК 3.01-104-2012 Генеральные планы сельскохозяйственных предприятий.

Санитарно-эпидемиологические правила и нормы «Санитарно-эпидемиологические требования к проектированию производственных объектов», утвержденные приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 8 июля 2005 года № 334.

ПРИМЕЧАНИЕ При пользовании настоящими строительными нормами целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным каталогам «Перечень нормативных правовых и нормативных технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Указателю нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан» и «Указателю межгосударственных нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан», составляемым ежегодно по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным бюллетеням-журналам и указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящих строительных нормах применяются следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 Цель нормативных требований: Формулировка того, что именно должно быть достигнуто выполнением нормативного требования.

3.2 Функциональное требование: Описание на качественном уровне того, каким образом объект должен функционировать, чтобы обеспечить выполнение цели, которая установлена нормативным требованием.

3.3 Вертикальная планировка: Организация рельефа на территории предприятия с учетом выполнения наименьшего объема земляных работ и обеспечения отвода поверхностных вод.

3.4 Зооветеринарный разрыв: Минимальное расстояние между животноводческими предприятиями, препятствующее распространению эпизоотий и других заболеваний животных.

3.5 Генеральный план: Схема планировочной организации земельного участка; вид строительной документации, регулирующий строительную деятельность в сельских поселениях, определяющий условия безопасности проживания населения, обеспечение необходимых санитарно-гигиенических, экологических требований; является основным юридическим документом и утверждается в порядке, установленном Законом Республики Казахстан.

3.6 Новое строительство: Сооружение комплекса объектов основного, подсобного и обслуживающего назначения вновь создаваемых предприятий, а также строительство на новой площадке предприятий взамен ликвидируемых предприятий, дальнейшая эксплуатация которых по техническим, экономическим или экологическим условиям признана нецелесообразной.

3.7 Окружающая среда: Внешняя среда, в которой функционирует организация, включая воздух, воду, землю, природные ресурсы, флору, фауну, человека и их взаимодействие.

3.8 Объект строительства: Здания, сооружения, транспортные и инженерные коммуникации, производственные комплексы и другие виды работ, выполняемые в пределах предприятия строительными организациями.

3.9 Планировка и застройка предприятия: Размещение в соответствии с технологическим процессом зданий и сооружений с обеспечением наиболее эффективного использования территории, кратчайших транспортных связей между отдельными зданиями, рационального расположения инженерных сетей, высокой степени благоустройства и озеленения территории.

3.10 Предприятие: Комплекс объектов основного, подсобного и обслуживающего назначения.

3.11 Реконструкция действующих предприятий: Переустройство существующих объектов основного, подсобного и обслуживающего назначения, связанное с повышением технико-экономического уровня производства.

3.12 Рекультивация: Восстановление нарушенной хозяйственной деятельностью сельскохозяйственного предприятия территории с использованием специальных технологий, направленных на восстановление почв, растительности и нередко ландшафта.

3.13 Санитарно-защитная зона: Зона пространства и растительности, обеспечивающая уровень безопасности населения при эксплуатации объекта в штатном режиме.

3.14 Скотомогильник: Территория с захоронением в землю (могилами) трупов павших сельскохозяйственных животных.

3.15 Техническое перевооружение действующих предприятий: Комплекс мероприятий по повышению технико-экономического уровня отдельных производств, участков предприятия на основе внедрения передовой техники и технологии.

4 ЦЕЛИ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цели нормативных требований

Целями нормативных требований являются:

- обеспечение устойчивого функционирования естественных экологических систем, защиты природных комплексов, ландшафтов и особо охраняемых территорий от загрязнения и негативного воздействия хозяйственной и какой-либо другой деятельности;
- защита жизни и здоровья человека от неблагоприятных воздействий среды, включая создание управляемых сред для людей и необходимых условий для различных видов их деятельности;
- сохранение жизни и здоровья людей, предотвращение угрозы нарушений их санитарной гигиены;
- эффективное использование территорий с рациональным размещением зданий и сооружений, отвечающих технологическим процессам сельскохозяйственного предприятия.

4.2 Функциональные требования

Настоящие строительные нормы устанавливают обязательные для применения общие функциональные, гигиенические требования безопасности к проектированию, строительству, реконструкции и техническому перевооружению предприятий, обеспечивающих условия труда, необходимые для сохранения здоровья работающих и охрану окружающей среды от воздействия техногенных факторов, в том числе:

- требования к выбору площадки для размещения новых, расширяемых, реконструируемых, а также существующих объектов сельскохозяйственного направления предъявляются в соответствии с действующими земельным, водным, лесным, градостроительным и др. законодательствами;

- требования к размещению сельскохозяйственных предприятий на рекреационных территориях (водных, лесных, ландшафтных), в зонах санитарной охраны источников водоснабжения, водоохраных и прибрежных зонах рек, морей, охранных зонах курортов;

- требования к разработке схем генеральных планов производственных зон сельских населенных пунктов и генеральных планов сельскохозяйственных предприятий, где следует предусматривать:

- а) планировочную увязку территорий сельскохозяйственных предприятий с селитебной зоной и с другими сельскохозяйственными предприятиями в составе производственной зоны;

- б) экономически целесообразное кооперирование сельскохозяйственных и промышленных предприятий на одном земельном участке и организацию общих объектов подсобного и обслуживающего назначения;

- в) размещение предприятий, зданий и сооружений, в том числе и инженерных сетей, соблюдая соответствующие минимальные расстояния между ними;

- г) мероприятия по охране окружающей среды от загрязнения производственными

выбросами и стоками и мероприятия по обезвреживанию, использованию и захоронению отходов;

- д) возможность расширения предприятий;
- е) осуществление строительных и монтажных работ промышленными методами;
- ж) возможность строительства и ввода предприятий в эксплуатацию пусковыми комплексами или очередями;
- з) восстановление (рекультивацию) земель, нарушенных при строительстве, и нанесение снимаемого плодородного слоя почвы на малопродуктивные земли;
- и) технико-экономическую эффективность планировочных решений.

5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ

5.1 Размещение производственных зон и предприятий

5.1.1 Сельскохозяйственные предприятия следует размещать в производственных зонах в соответствии с утвержденными в установленном порядке проектами планировки и застройки населенных пунктов и в соответствии с требованиями СНиП РК 3.01-01 «Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов».

5.1.2 В производственной зоне сельских поселений следует размещать животноводческие, птицеводческие и звероводческие предприятия, склады твердых минеральных удобрений и мелиорантов, склады жидких средств химизации и пестицидов, предприятия по разведению и обработке тутового шелкопряда, послеуборочной обработки зерна и семян различных культур и трав, предприятия по хранению и переработке сельскохозяйственной продукции, ремонту, техническому обслуживанию и хранению сельскохозяйственных машин и автомобилей, по изготовлению строительных конструкций, изделий и деталей из местных материалов, машинно-испытательные станции, машинно-технологические станции, инновационные центры, ветеринарные учреждения, теплицы, тепличные комбинаты для выращивания овощей и рассады, парники, промышленные цехи, материальные склады, транспортные, энергетические и другие объекты, связанные с проектируемыми предприятиями, а также коммуникации, обеспечивающие внутренние и внешние связи.

ПРИМЕЧАНИЕ Размещать и определять мощности животноводческих и птицеводческих предприятий следует исходя из наличия земель, для которых должны быть использованы органические удобрения, содержащиеся в отходах производства этих предприятий.

5.1.3 Для размещения сельскохозяйственных предприятий следует выбирать площадки и трассы на землях, непригодных для сельского хозяйства, или на сельскохозяйственных угодьях худшего качества.

При размещении сельскохозяйственных предприятий вблизи водных объектов следует руководствоваться Водным кодексом Республики Казахстан от 9 июня 2003 г. № 481-ІІ

Размещение сельскохозяйственных предприятий на землях государственного

лесного фонда допускается на участках, не покрытых лесом или занятых кустарниками и малоценными насаждениями, по согласованию с органами государственного управления.

Размещение сельскохозяйственных предприятий на пашнях, на осушенных землях и землях, занятых многолетними плодовыми насаждениями, водоохранными, защитными и другими лесами первой группы, допускается лишь в исключительных случаях с разрешения органов государственного управления.

5.1.4 Не допускается размещение сельскохозяйственных предприятий в зонах возможного катастрофического затопления, разрушения плотин или дамб, в соответствии с СНиП РК 2.03-10 (изд.2006) Инженерная защита в зонах затопления и подтопления.

5.1.5 При размещении сельскохозяйственных предприятий расстояния между ними следует назначать исходя из санитарно-защитных зон, в соответствии с СанПиН «Санитарно-эпидемиологические требования к проектированию производственных объектов», от 8 июля 2005 года № 334, в соответствии с нормами технологического проектирования и с учетом противопожарных требований, в соответствии с техническим регламентом «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденным постановлением Правительства РК от 16 января 2009 года № 14.

Показатели минимальной плотности застройки площадок сельскохозяйственных предприятий приведены в своде правил.

5.1.6 Трассы линий электропередачи, связи и других линейных сооружений местного значения следует размещать по границам полей севооборотов вдоль дорог, лесополос, существующих трасс с таким расчетом, чтобы обеспечивался свободный доступ к коммуникациям с территории, не занятой сельскохозяйственными угодьями, с учетом РДС РК 4.04-191. Методические указания по проектированию городских и поселковых электрических сетей.

5.1.7 Размещение сельскохозяйственных предприятий, зданий и сооружений не допускается:

1) на месте бывших полигонов для бытовых отходов, очистных сооружений, скотомогильников, кожсырьевых предприятий;

2) на площадях залегания полезных ископаемых без согласования с государственными органами по недропользованию;

3) в опасных зонах отвалов породы угольных и сланцевых шахт и обогатительных фабрик;

4) в зонах оползней, селевых потоков и снежных лавин, которые могут угрожать застройке и эксплуатации предприятий, зданий и сооружений;

5) в зонах санитарной охраны источников водоснабжения и минеральных источников во всех зонах округов санитарной, горно-санитарной охраны лечебно-оздоровительных местностей и курортов;

6) на землях зеленых зон городов;

7) на земельных участках, загрязненных органическими и радиоактивными отходами, до истечения сроков, установленных органами надзора;

8) на землях заповедников;

9) на землях особо охраняемых природных территорий, в том числе в зонах охраны объектов культурного наследия, к которым относятся объекты истории, культуры,

архитектуры и градостроительства, на основании РДС РК 1.02-01 «Инструкция о порядке разработки, согласования, экспертизы, утверждения и составе проектной документации на реконструкцию и реновацию памятников архитектуры и градостроительства Республики Казахстан».

ПРИМЕЧАНИЕ 1 Размещение животноводческих, птицеводческих и звероводческих предприятий запрещается в зонах рек и озер.

ПРИМЕЧАНИЕ 2 Размещение сельскохозяйственных предприятий, зданий, сооружений во втором поясе зоны санитарной охраны источников водоснабжения населенных пунктов допускается в соответствии с Санитарно-эпидемиологические правила и нормы «Санитарно-эпидемиологические требования к проектированию производственных объектов», от 8 июля 2005 года № 334.

ПРИМЕЧАНИЕ 3 Размещение свиноводческих комплексов промышленного типа и птицефабрик во втором поясе зоны санитарной охраны источников водоснабжения населенных пунктов не допускается.

ПРИМЕЧАНИЕ 4 Размещение сельскохозяйственных предприятий, зданий и сооружений в третьей зоне округов санитарной охраны курортов допускается в соответствии с законодательством об особо охраняемых природных территориях, если это не оказывает отрицательного влияния на лечебные средства курорта, и при условии согласования размещения намечаемых объектов с органами контроля и надзора.

ПРИМЕЧАНИЕ 5 Размещение сельскохозяйственных предприятий, зданий и сооружений в охранных зонах государственных заповедников, национальных парков допускается, если строительство намечаемых объектов или их эксплуатация не нарушит режим использования земель государственных заповедников и национальных парков и не будет угрожать их сохранности. Условия размещения намечаемых объектов должны быть согласованы с ведомствами, в ведении которых находятся эти заповедники и парки.

5.1.8 Животноводческие, птицеводческие и звероводческие предприятия, ветеринарные учреждения следует располагать с подветренной стороны по отношению к другим сельскохозяйственным объектам и селитебной зоне.

Склады минеральных удобрений и химических средств защиты растений следует располагать с подветренной стороны по отношению к жилым, общественным и производственным зданиям, СНиП РК 2.04-01 «Строительная климатология».

5.1.9 Выбор площадок для строительства сельскохозяйственных предприятий должен быть подтвержден технико-экономическими расчетами на основании результатов рассмотрения вариантов их возможного размещения, с учетом наиболее экономного использования земель и возмещения убытков, причиняемых изъятием земельных участков, и потерь сельскохозяйственного производства, связанных с изъятием сельскохозяйственных угодий.

5.1.10 Резервирование земельных участков для расширения сельскохозяйственных предприятий допускается, как правило, за счет земель, находящихся за границами площадок указанных предприятий. С этой целью при выборе площадок должна предусматриваться возможность дополнительного отвода смежных земельных участков в установленном порядке с учетом положений 4.3.7 настоящих строительных норм.

Резервирование земельных участков на площадках сельскохозяйственных предприятий допускается только в соответствии с заданиями на проектирование.

5.1.11 При размещении сельскохозяйственного предприятия вблизи водного объекта и в границах водоохранных зон в соответствии с положениями Водного кодекса Республики Казахстан и при отсутствии непосредственной связи предприятий с водными объектами следует предусматривать прибрежную защитную полосу. Ширина прибрежной

защитной полосы определяется требованиями Водного кодекса Республики Казахстан от 9 июня 2003г., № 481-ІІ.

5.1.12 При размещении складов твердых минеральных удобрений, мелиорантов, складов жидких средств химизации и пестицидов, животноводческих, птицеводческих предприятий и звероводческих ферм должны соблюдаться необходимые меры, исключающие попадание вредных веществ, навоза, помета и кала в водоемы.

5.1.13 При размещении сельскохозяйственных предприятий в районе расположения радиостанций, предприятий и складов сильно действующих ядовитых веществ и других предприятий и объектов специального назначения расстояние от проектируемых сельскохозяйственных предприятий до указанных объектов следует принимать в соответствии с действующими санитарными нормами.

5.1.14 Размещение сельскохозяйственных предприятий возле объектов по изготовлению и хранению взрывчатых веществ, материалов и изделий на их основе должно осуществляться с учетом границ запретных (опасных) зон и районов, определяемых по специальным нормативным документам, утвержденным в установленном порядке.

5.1.15 С государственным комитетом по авиации Республики Казахстан подлежит согласованию размещение нового строительства или изменение расположения существующих объектов:

- линии связи, электропередач (в том числе высоковольтные), а также другие объекты радио- и электромагнитных излучений, которые могут создавать помехи для нормальной работы радиотехнических средств, независимо от места их расположения;
- взрывоопасные объекты, независимо от места их размещения;
- иные предприятия и сооружения, деятельность которых может привести к ухудшению видимости в районах аэродромов, Закон РК от 15.07.2010 № 339-ІV «Об использовании воздушного пространства Республики Казахстан и деятельности авиации»

Запрещается размещение объектов хранения и/или захоронения отходов звероводческих, животноводческих ферм, скотобоен и других объектов, способствующих массовому скоплению птиц.

5.1.16 Порядок согласования размещения сельскохозяйственных предприятий, которые могут угрожать безопасности полетов воздушных судов или создавать помехи для нормальной работы радиотехнических средств аэродромов, принимать по Закону РК от 15.07.2010 № 339-ІV «Об использовании воздушного пространства Республики Казахстан и деятельности авиации»

5.1.17 Сельскохозяйственные предприятия их отдельные здания и сооружения с технологическими процессами, являющимися источниками воздействия на среду обитания и здоровье человека, необходимо отделять от жилой застройки санитарно-защитными зонами.

Размеры санитарно-защитных зон принимать по нормативному документу Санитарно-эпидемиологические правила и нормы «Санитарно-эпидемиологические требования к проектированию производственных объектов» от 8 июля 2005 года № 334.

Размещение сельскохозяйственных предприятий в санитарно-защитных зонах других предприятий и использование территорий санитарно-защитных зон для нужд сельского

хозяйства определяется на основании «Санитарно-эпидемиологические требования к проектированию производственных объектов» от 8 июля 2005 года № 334.

5.1.18 Не допускается сокращение величины санитарно-защитной зоны на основании данных, полученных только расчетным путем.

5.1.19 Запрещается размещение в санитарно-защитной зоне коллективных или индивидуальных дачных и садово-огородных участков.

5.1.20 В границах санитарно-защитной зоны и на территории промышленных площадок запрещается размещать предприятия пищевой промышленности, а также по производству посуды, тары, оборудования и т. д. для пищевой промышленности, склады готовой продукции, предприятия по производству воды и напитков для питьевых целей, комплексы водопроводных сооружений для подготовки и хранения питьевой воды.

5.1.21 Размещение спортивных сооружений, парков, образовательных учреждений, лечебно-профилактических и оздоровительных учреждений общего пользования на территории санитарно-защитной зоны не допускается.

5.1.22 В границах санитарно-защитной зоны допускается размещать:

а) сельхозугодья для выращивания технических культур, не используемых для производства продуктов питания;

б) предприятия, их отдельные здания и сооружения с производствами меньшего класса вредности, чем основное производство. При наличии у размещаемого в СЗЗ объекта выбросов, аналогичных по составу с основным производством, обязательно требование непревышения гигиенических нормативов на границе СЗЗ и за ее пределами при суммарном учете;

в) пожарные депо, склады (хранилища) зерна, фруктов, овощей и картофеля, питомники растений, бани, прачечные, гаражи, площадки индивидуальной стоянки автомобилей и мотоциклов; автозаправочные станции, здания управления, спортивно-оздоровительные сооружения для работников предприятия;

г) нежилые помещения для дежурного аварийного персонала и охраны предприятий, сооружения для хранения общественного и индивидуального транспорта, местные и транзитные коммуникации, ЛЭП, электроподстанции, нефте- и газопроводы, артезианские скважины для технического водоснабжения, водоохлаждающие сооружения для подготовки технической воды, канализационные насосные станции, сооружения оборотного водоснабжения, питомники растений для озеленения промплощадки, предприятий и санитарно-защитной зоны.

5.1.23 На границе санитарно-защитных зон животноводческих, птицеводческих и звероводческих предприятий со стороны селитебной зоны должна предусматриваться полоса древесно-кустарниковых насаждений.

Для остальных сельскохозяйственных предприятий должны предусматриваться мероприятия по защите населения от воздействия выбросов вредных веществ в атмосферный воздух, необходимые для каждого проектируемого объекта капитального строительства.

5.2 Схемы генеральных планов производственных зон сельских населенных пунктов и генеральные планы сельскохозяйственных предприятий

5.2.1 Для реконструируемых сельскохозяйственных предприятий, осуществляющих выброс загрязняющих веществ, необходимо предусматривать внедрение более совершенной технологии производства, применение более эффективных средств и установок по улавливанию и утилизации загрязняющих веществ, учитывая требования Экологического кодекса Республики Казахстан от 09.01.07 № 212-III, и Технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий» постановление Правительства Республики Казахстан от 17 ноября 2010 года №1202.

5.2.2 Территории производственных зон, как правило, не должны разделяться на обособленные участки железными или автомобильными дорогами общей сети, а также реками.

5.2.3 Сельскохозяйственные предприятия, размещаемые в производственных зонах сельских населенных пунктов, в соответствии с особенностями технологических процессов, одинаковых для данных объектов; санитарных, зооветеринарных и противопожарных требований; грузооборота; видов обслуживающего транспорта; потребления воды, пара, электроэнергии; с учетом очередности строительства, следует объединять, организуя участки:

- площадок предприятий;
- общих объектов подсобных производств;
- складских территорий.

5.2.4 Площадки сельскохозяйственных предприятий должны разделяться на следующие функциональные зоны:

- предзаводскую (за пределами границы предприятия в районе его проходных);
- основного производства;
- вспомогательного производства;
- хранения и переработки отходов производства.

Зонирование должно учитывать конкретные условия строительства.

5.2.5 Главный проходной пункт площадки сельскохозяйственных предприятий следует предусматривать со стороны основного подхода или подъезда работающих.

5.2.6 Планировочные решения и ориентация зданий и сооружений сельскохозяйственных предприятий должны приниматься в соответствии с нормами технологического проектирования.

5.2.7 В северных районах со снежным покровом более 50 см за зиму необходимо предусматривать сквозное проветривание площадок предприятий, СНиП РК 2.04-01 (изд.2011) «Строительная климатология».

5.2.8 Ветеринарные учреждения (за исключением ветеринарных и санитарных пропускников), котельные, навозохранилища открытого типа следует размещать с подветренной стороны по отношению к животноводческим, птицеводческим и звероводческим зданиям.

5.2.9 Теплицы, парники и солнечные табакосушилки следует располагать, как правило, на южных или юго-восточных склонах.

При планировке земельных участков теплиц и парников необходимо соблюдать следующие требования:

- основные сооружения должны группироваться по их функциональному назначению (теплицы, парники, площадки с обогреваемым грунтом), при этом должна предусматриваться система проездов и проходов, обеспечивающая необходимые условия для механизации трудоемких процессов;

- при отсутствии естественной защиты теплиц и парников от зимних ветров следует предусматривать устройство снего - и ветрозащитных полос.

5.2.10 Склады и хранилища сельскохозяйственной продукции следует располагать на хорошо проветриваемых земельных участках с наивысшим уровнем грунтовых вод.

5.2.11 При проектировании животноводческих, птицеводческих и звероводческих предприятий размещение кормоцехов и складов грубых кормов следует принимать по соответствующим нормам технологического проектирования.

5.2.12 Здания, образующие полузамкнутые дворы, допускается применять в тех случаях, когда другие планировочные решения не могут быть приняты по условиям технологии, либо по условиям реконструкции.

ПРИМЕЧАНИЕ 1 Полузамкнутым считается двор, образованный тремя примыкающими друг к другу зданиями.

ПРИМЕЧАНИЕ 2 В Северных районах открытая сторона полузамкнутого двора должна быть обращена на подветренную сторону ветров преобладающего направления.

5.2.13 В замкнутых и полузамкнутых дворах предусматривать пристройки к зданиям, а также размещать отдельно стоящие здания или сооружения, не допускается.

5.2.14 Разрывы между открытыми технологическими установками, агрегатами и оборудованием, а также между ними и зданиями и сооружениями следует принимать по нормам технологического проектирования.

5.2.15 Крайние разбивочные оси рядом располагаемых зданий, как правило, должны совпадать.

5.2.16 Должны соответствовать приемлемым решениям свода правил.

5.2.17 Расстояния от рабочих мест на открытом воздухе или в неотапливаемых помещениях до санитарно-бытовых помещений (за исключением уборных) нормируются рабочими характеристиками в своде правил.

При доставке рабочих от санитарно-бытовых помещений к месту работы и обратно транспортом, расстояния от рабочих мест до указанных помещений не нормируются.

5.2.18 Производственные и вспомогательные здания сельскохозяйственных предприятий следует объединять в более крупные здания во всех случаях, когда такое объединение экономически обосновано и допустимо по технологическим, строительным, санитарно-гигиеническим, противопожарным и другим нормам, а также условиям безопасности.

Трансформаторные подстанции и распределительные пункты напряжением до 20 кВ, котельные, воздушные компрессорные, пункты технического обслуживания,

вентиляционные камеры и установки, насосные по перекачке негорючих жидкостей и газов, промежуточные расходные склады, кроме складов легковоспламеняющихся и горючих жидкостей и газов, и другие аналогичные объекты следует проектировать, как правило, встроенными в производственные здания или пристроенными к ним.

5.3 Охрана окружающей среды

5.3.1 При проектировании генеральных планов сельскохозяйственных предприятий следует разрабатывать раздел «Охрана окружающей среды» в соответствии с требованиями: Экологического кодекса Республики Казахстан от 09.01.07 № 212-III, СанПиН «Санитарно-эпидемиологические требования к проектированию производственных объектов», от 8 июля 2005 года № 334, и других действующих норм.

Для сельскохозяйственных предприятий, внесенных в перечень оценки воздействия на окружающую среду, эту оценку необходимо определять в соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан от 09.01.07 № 212-III.

5.3.2 При размещении сельскохозяйственных предприятий, влияющих на состояние атмосферного воздуха, должны учитываться требования Экологического кодекса Республики Казахстан от 09.01.07 № 212-III и СНиП РК 2.04-01 (изд.2011) «Строительная климатология», а также:

- данные о фоновых концентрациях загрязняющих веществ в атмосферном воздухе места планируемого расположения объекта;
- наличие и расположение зон с повышенными требованиями по качеству атмосферного воздуха;
- планы развития предприятий, находящихся в районе планируемого расположения объекта;
- показатели по снижению выбросов загрязняющих веществ в атмосферный воздух, определенные отраслевыми, территориальными программами в области охраны атмосферного воздуха.

5.3.3 При размещении сельскохозяйственных предприятий, влияющих на обитание и условия размножения диких животных, должны соблюдаться соответствующие требования.

5.3.4 Обращение с отходами сельскохозяйственных предприятий следует производить в соответствии с СНиП РК 2.04-01 «Строительная климатология» и с учетом Экологического кодекса Республики Казахстан от 09.01.07 № 212-III.

5.3.5 При размещении складов минеральных удобрений и химических средств защиты растений должны соблюдаться необходимые меры, исключающие попадание загрязняющих веществ в реки и водоемы.

С целью исключения попадания загрязняющих веществ в водные объекты, склады минеральных удобрений и химических средств защиты растений следует размещать в соответствии с Водным кодексом РК от 9 июня 2003 г. № 481-II и СНиП РК 2.03-10 (изд.2006) «Инженерная защита в зонах затопления и подтопления».

5.3.6 На площадках сельскохозяйственных предприятий необходимо предусматривать снятие плодородного слоя почвы в местах, где он может быть нарушен, загрязнен, подтоплен или затоплен при производстве строительных работ.

Места и условия временного хранения, а также порядок использования снятого плодородного слоя почвы определяются органами, предоставляющими в пользование земельные участки.

5.3.7 Не рекомендуется устраивать декоративные водоемы, фонтаны, дождевые установки вблизи предприятий с производствами, выделяющими аэрозоли, так как они способствуют увеличению концентрации вредных веществ.

5.3.8 В целях охраны окружающей среды отдельно стоящие резервуары с легковоспламеняющимися и горючими жидкостями, сжиженными горючими газами, ядовитыми веществами располагаются, как правило, на более низких отметках по отношению к зданиям и сооружениям предприятия, и в соответствии с требованиями пожарных нормативов должны быть обнесены (с учетом рельефа местности) сплошными негораемыми стенками или земляными валами.

5.4 Инженерная подготовка и благоустройство

5.4.1 Мероприятия по инженерной подготовке площадок сельскохозяйственных предприятий следует устанавливать в зависимости от их инженерно-геологических условий, а также объемно-планировочных решений зданий и сооружений, размещаемых на площадке.

5.4.2 При назначении проектных отметок площадок сельскохозяйственных предприятий, зданий и сооружений следует предусматривать максимальное сохранение рельефа и существующих зеленых насаждений, минимальную разность между объемами выемок и насыпей, минимальное перемещение грунта в пределах участка, сбор и отвод атмосферных вод с площадки предприятия.

5.4.3 Сплошную вертикальную планировку допускается применять при плотности застройки более 25 %.

В остальных случаях следует предусматривать выборочную вертикальную планировку и выполнение планировочных работ только на участках, где расположены здания или сооружения.

Выборочную вертикальную планировку следует предусматривать также при наличии скальных грунтов, при необходимости сохранения леса или зеленых насаждений, а также при наличии неблагоприятных гидрогеологических условий.

5.4.4 При размещении сельскохозяйственных предприятий на склоне или у его подошвы в целях защиты территории от подтопления водами с верховой стороны следует предусматривать нагорные канавы.

5.4.5 Отметка пола подвальных или иных заглубленных зданий и сооружений должна быть выше уровня грунтовых вод.

5.4.6 Отметка верха головки рельса железнодорожного пути, вводимого в здание, должна быть на уровне отметки чистого пола здания.

5.4.7 Территория предприятия должна быть оборудована локальной ливневой канализацией.

5.4.8 Локальная ливневая канализация, определяется при проектировании, должна быть завершена сбором поверхностных вод в емкость, очистными установками и емкостью очищенной воды для последующего использования на собственные нужды.

5.4.9 Применение открытых водоотводящих устройств-канав, кюветов, лотков допускается в производственных зонах одно-, двухэтажной застройки в сельских поселениях, с устройством мостиков или труб на пересечении с улицами, дорогами, проездами и тротуарами.

5.4.10 На участках, свободных от застройки и покрытий, а также по периметру площадки предприятия следует предусматривать озеленение. Допускается, чтобы территория предприятия по периметру должна иметь бортовой камень или подпорную стенку, исключающие попадание поверхностных вод на прилегающие земельные участки.

5.4.11 Для насаждений на площадках сельскохозяйственных предприятий и в санитарно-защитных зонах следует подбирать местные виды растений с учетом их санитарно-защитных и декоративных свойств и устойчивости к воздействию производственных выбросов.

ПРИМЕЧАНИЕ 1 На площадках животноводческих и птицеводческих предприятий не следует применять для посадки древесные насаждения, выделяющие при цветении хлопья, волокнистые и опушенные семена.

ПРИМЕЧАНИЕ 2 Производственные объекты, требующие защиты от шума, необходимо ограждать древесно-кустарниковыми насаждениями с густой листвой, включая в эти насаждения деревья хвойных пород.

ПРИМЕЧАНИЕ 3 В пределах противопожарных расстояний посадка деревьев хвойных пород не допускается.

ПРИМЕЧАНИЕ 4 На площадках сельскохозяйственных предприятий, осуществляющих выброс загрязняющих веществ в атмосферный воздух, не допускается размещение плотных групп древесно-кустарниковых насаждений, препятствующих рассеиванию загрязняющих веществ в атмосферном воздухе.

5.4.12 Расстояния от зданий и сооружений до оси деревьев и кустарников следует принимать по таблице СП РК 3.01-104 «Генеральные планы сельскохозяйственных предприятий».

5.4.13 Ширину полосы зеленых насаждений следует принимать не менее рабочих характеристик указанных в СП РК 3.01-104 «Генеральные планы сельскохозяйственных предприятий».

5.4.14 На территории сельскохозяйственных предприятий следует предусматривать благоустроенные площадки для отдыха и спортивных занятий.

5.4.15 Вдоль основных производственных дорог тротуары следует предусматривать во всех случаях.

Пересечение пешеходных путей с автомобильными дорогами следует проектировать в соответствии с СН РК 3.03-01.

5.4.16 На территории сельскохозяйственных предприятий, использующих труд инвалидов и маломобильных групп населения, дороги, тротуары и входы в здания следует проектировать в соответствии с требованиями действующих СП РК 3.06-15 «Проектирование зданий и сооружений с учетом доступности для маломобильных групп

населения. Общие положения» и СН РК 3.06-01 «Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп».

5.4.17 При реконструкции сельскохозяйственных предприятий, расположенных на затесненных участках, допускается, при соответствующем обосновании, увеличивать ширину автомобильных дорог за счет полос озеленения, отделяющих их от тротуаров, а при их отсутствии — за счет тротуаров с переносом последних.

5.5 Ограждение площадок сельскохозяйственных предприятий

5.5.1 Ограждения площадок сельскохозяйственных предприятий следует проектировать с учетом требований к условиям их эксплуатации, охраны и в соответствии с нормами технологического проектирования.

5.5.2 При проектировании ограждений площадок применяют, как правило, конструкции индустриального изготовления, соответствующие эксплуатационным и эстетическим требованиям.

5.5.3 Подземные части ограждений необходимо изолировать от воздействия воды. Сетка и проволока, применяемые для ограждений, должны иметь антикоррозионное покрытие.

5.5.4 Высоту и вид ограждения рекомендуется принимать в соответствии со сводом правил РК.

5.6 Размещение инженерных сетей

5.6.1 Инженерные сети на площадках сельскохозяйственных предприятий и производственных зон надлежит проектировать как единую систему инженерных коммуникаций, предусматривая, как правило, их совмещенную прокладку.

5.6.2 При проектировании инженерных сетей и сооружений надлежит соблюдать требования соответствующих строительных норм, относящихся к разрабатываемым проектам инженерных сетей, СНиП 3.05.04-85* «Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации», а также требования СН РК 3.01-03 «Генеральные планы промышленных предприятий».

6 ТРЕБОВАНИЯ ПО ПОЖАРНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

6.1 Расстояния между зданиями и сооружениями в зависимости от степени огнестойкости, класса конструктивной пожарной опасности здания и категории производств следует принимать не менее значений рабочих характеристик указанных в своде правил РК.

6.2 Противопожарные разрывы между зданиями и сооружениями, разрывы от открытых наземных складов до зданий и сооружений, а также между указанными складами, разрывы от газгольдеров для горючих газов до зданий и сооружений следует принимать по таблицам из свода правил РК.

6.3 Пожарные депо следует предусматривать в соответствии с требованиями Технического регламента «Требования к безопасности пожарной техники для защиты объектов», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 16 января 2009 года № 16 и располагать на отдельных участках с выездами на дороги общей сети, при этом выезды из пожарных депо не должны пересекать скотопогоны.

6.4 Здания, сооружения и строения сельскохозяйственных предприятий должны оборудоваться системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализации, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре в соответствии с требованиями технического регламента «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализации, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре»; СН РК 2.02-11 «Нормы оборудования зданий, помещений и сооружений системами автоматической пожарной сигнализации, автоматическими установками пожаротушения и оповещения людей о пожаре» и другими нормативными документами, утвержденными в установленном порядке.

6.5 Территория предприятий, здания, сооружения и строения должны оборудоваться первичными средствами пожаротушения в соответствии с требованиями Приложения 17 к техническому регламенту «Общие требования к пожарной безопасности».

7 ТРЕБОВАНИЯ К БЕЗОПАСНОСТИ НА ПРОИЗВОДСТВЕ И ДОСТУПНОСТИ ПРИ ПОЛЬЗОВАНИИ

7.1 Нормативные требования:

- сельскохозяйственные предприятия и прилегающие территории должны быть спроектированы и построены таким образом, чтобы при выполнении установленных требований к эксплуатации была сведена к минимуму возможность несчастных случаев, нанесения травм человеку и создание угроз для его жизни в результате передвижения пешеходов, в том числе детей и людей пожилого возраста, перемещения громоздких предметов, грузов, перемещения транспортных средств, несанкционированного доступа, пользования электроприборами и установками, лифтами или другим инженерным оборудованием;

- для безопасности передвижения по территории предприятия имеют значение организация грузопотоков, отсутствие излишних перемещений, использование таких способов перемещения грузов, которые наилучшим образом отвечают требованиям данного производства;

- сельскохозяйственные предприятия и прилегающие территории должны быть спроектированы и построены таким образом, чтобы обеспечивался беспрепятственный доступ людей с ограниченными возможностями перемещения до мест приложения труда.

7.2 Въезды, проезды и расстояния между зданиями и сооружениями

7.2.1 Внешние грузовые и пассажирские транспортные связи производственной зоны следует предусматривать в соответствии с проектом районной планировки и генеральным планом населенного пункта.

Сеть автомобильных дорог должна обеспечивать транспортные связи сельскохозяйственных предприятий с селитебной зоной между собой и автомобильными дорогами общей сети.

7.2.2 Выбор видов транспорта следует производить на основе технико-экономических обоснований, предпочитая, как правило, безрельсовый транспорт.

7.2.3 Железнодорожные подъездные пути предприятий размещать в пределах селитебной зоны сельских населенных пунктов не допускается.

7.2.4 Пересечение на транспортных потоках готовой продукции и кормов с транспортными потоками органических отходов (навоза, помета, кала) не допускается.

7.2.5 Площадки сельскохозяйственных предприятий размером более 5 га должны иметь более одного въезда.

7.2.6 Расстояние между зданиями на площадках сельскохозяйственных предприятий принимать из условий наиболее компактного размещения транспортных и пешеходных путей, инженерных сетей, полос озеленения.

7.2.7 Между зданиями предусматривают, как правило, одну автомобильную дорогу (проезд).

7.2.8 Расстояния от бортового камня или кромки укрепленной обочины автомобильных дорог до зданий и сооружений принимать по своду правил.

7.2.9 Ширину проездов на площадках сельскохозяйственных предприятий надлежит принимать минимально допустимой из условий наиболее компактного размещения транспортных и пешеходных путей, инженерных сетей, зеленых насаждений, но не менее противопожарных расстояний между противостоящими зданиями и сооружениями.

ПРИМЕЧАНИЕ Шириной проезда считается расстояние между наружными стенами зданий, ограничивающих проезд.

7.2.10 Проезды, подъезды и тротуары сельскохозяйственных предприятий, в том числе автомобильные дороги и железнодорожные пути следует проектировать в соответствии требованиями нормативов и нормами технологического проектирования.

7.2.11 Расстояния от зданий и сооружений до оси внутриплощадочных железнодорожных путей следует принимать по своду правил.

7.2.12 Вводы железнодорожных путей в здания сельскохозяйственных предприятий, как правило, должны быть тупиковыми.

7.2.13 При применении канатных подвесных дорог расстояния от габаритов подвижного состава канатной дороги до зданий, сооружений, планировочных отметок территории следует принимать в соответствии с правилами по проектированию промышленного транспорта.

7.3 Доступность территории для инвалидов и маломобильных групп населения

7.3.1 При проектировании сельскохозяйственных предприятий выполнить конкретные мероприятия по доступности территории для инвалидов и других маломобильных групп населения с учетом местных условий и норматива МСН 3.02-05 «Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп населения».

7.3.2 Маломобильным группам населения и инвалидам следует обеспечить беспрепятственный доступ в вестибюльную группу, к лифтам, помещениям общественного назначения и к местам приложения труда.

Следует предусматривать пандусы (или подъемники для перемещения инвалидов-колясочников) на перепадах уровней при входе в здание, подходе к лифту, в коридорах, а также другие необходимые устройства и приспособления для всех групп инвалидов, в соответствии с требованиями соответствующих нормативов. Конструкции таких подъемников не должны уменьшать расчетную (минимальную) ширину путей эвакуации.

7.3.3 Размещение мест для стоянки легковых автомобилей инвалидов на кресле-коляске следует предусматривать в гаражах-стоянках и на автостоянках, в соответствии с требованиями нормативов.

УДК 658.562

МКС 91.020

Ключевые слова: сельские населенные пункты, производственные зоны, общественные центры, схемы генеральных планов сельскохозяйственных предприятий, расстояния между зданиями и сооружениями, инженерные сети, показатели минимальной плотности застройки площадок.

СН РК 3.01-04-2011

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА МИНИСТРЛІГІНІҢ
ҚҰРЫЛЫС, ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ ЖӘНЕ
ЖЕР РЕСУРСТАРЫН БАСҚАРУ КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 3.01-04-2011

**АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ
БАС ЖОСПАРЛАРЫ**

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА, ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА И УПРАВЛЕНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ МИНИСТЕРСТВА
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 3.01-04-2011

**ГЕНЕРАЛЬНЫЕ ПЛАНЫ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ**

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная